

ELEKTROENERGETIKA: POJMI, KRATICE				16.06.2022
KRATICEvse211228-9				28.12.2021/29./220227/18/0523/0616/0707/0830/0924
Seznam pogosto uporabljenih pojmov, besed, besednih zvez (términov) in pripadajočih kratic v/za elektroenergetik-i(-o) in za rabo v javnosti ("Projekt KRATICE")				
Zap.št.	KRATICA	pomen ... términ, slovensko	angleško	opombe, poduk
001	%	procent, odstotek	per cent	odstotek ≠ odstotna točka
002	‰	promil, odtisoček	per mille	npr. naklon/strmina železnice
003	€	evr, evro, EUR	EUR, Euro	zakaj ne € in EUE kot npr. \$ in USD?
004	a	leto, annum	y ... year	npr. 130 MWh/a
005	ac, ~	izmenična električna napetost in/ali tok	AC, alternating voltage and/or current	$U_{ac}, I_{ac}, U_{-}, I_{-}$
006	ag	asinhronski generator	asynchronous generator	glej am, sg, sk
007	aku	električni akumulator	electric storage battery	MW ... moč, MW h ... kapaciteta
008	akz	antikorozijska zaščita	anticorrosion protection	Zn, osnovne in prekrivne barve, ...
009	Al/Fe	Al vodnik z Je jekleno dušo za mehansko ojačitev	ACSR, Aluminium conductor steel-reinforced cable	mm ² /mm ² , za dv-je 20-400 kV
010	am	asinhronski motor	asynchronous motor	stroj, deluje kot motor ali kot generator
011	aSi	amorfní silicij	amorphous silicon	material za FE celice
012	bdp	bruto domači proizvod	GDP, gross domestic product	G€, k€/prebivalec
013	BE	elektrarna na biomaso, na biomasni izvleček	Biomass Power Plant	glej TE
014	candu	kanadski jedrski reaktor na naravni uran, hlajen s težko vodo	CANDU, Canada Deuterium Uranium	naravni uran ²³⁵ U 0,72 %, hladilo D ₂ O
015	CE	elektrarna na gorivne celice	Fuel Cell Power Plant	H ₂ , CH ₄ , NH ₃ ,
016	CO ₂	ogljikov dioksid	carbon dioxide, GHG	tgp
017	cSi	kristalni silicij	crystalline silicon	material za FE celice
018	cv	center za vodenje	SO, system network operator	rcv, ocv, dcv
019	ČHE	črpalna hidroelektrarna	Pumped Storage Power Plant	ČHE Avče, Kozjak, Požarje
020	čpz	čezmejne prenosne zmogljivosti	cross border capacities	SOPO/Eles - izmenjave ee
021	D	devterij	D, deuterium	stabilni izotop vodika ² H
022	dc, =	enosmerna električna napetost in/ali tok	DC, direct current	$U_{dc}, I_{dc}, U_{=}, I_{=}$
023	DEMO	preizkusna fuzijska elektrarna; bo razvita na osnovi ITER	Demonstration Power Plant	komercialne predvidoma po letu 2060?

024	dod	stanje izpraznjenosti aku-ja	DOD, depth of discharge	%
025	DTE	fuzijska elektrarna s sproizvodnjo ee in toplote	Fusion CHP Plant	le nsrao - manj let sevanja; po letu 2060
026	dto	distribucijsko omrežje	distribution network	El. C., El. G., El.L., El. M., El. P.
027	dv	daljnovid, nadzemni prosti vod; v SI-ju 20-400 kV	HV-line	goli vodniki, v SI-ju večinoma Al/Fe
028	eč	elektro črpalka	electrical heat pump	glej epp
029	ee	električna energija, elektrika	electric energy, electricity	energija kW h, včasih tudi + moč kW
030	een	elektroenergetska naprava	electric power equipment, power installation	
031	eeo	elektroenergetska omrežje	electric power grid	vodi, postroji
032	eepn	elektroenergetska naprava za prenos ee	electric power transmission equipment	dv-ji, tr-i, ...
033	ees	elektroenergetski sistem	electric power system	elektrarne + prenos + distribucija + odjemalci
034	eesp	visoko prilagodljiv ac prenosni sistem	FACTS, flexible alternating current transmission system	vn-prenosni ees
035	eg	električni generator	electric generator	pretvorbe drugih vrst energije v ee
036	epp	električna polnilna postaja za EV, e-polnilnica	EV charging station, E-charger	eč, pi
037	ev	električno vozilo	EV, electric (road) vehicle; BEV, battery electric vehicle	ev na aku, polnitev aku-ja le iz električnega omrežja
038	evh	vozilo na hibridni pogon	HEV, hybrid electric vehicle	mešani pogon z električnim motorjem in z motorjem na notranje zgorevanje
039	evl	lahko električno vozilo	LEV, light electric vehicle	npr. poltovornjaki
040	evnp	nadzor polnjenja v ev-ju	VCCF, vehicle charging control function	pomoč vozniku
041	evp	priključno hibridno vozilo	PHEV, plug-in hybrid road vehicle	s priključkom na el. omrežje in z motorjem na notranje zgorevanje
042	FE	fotonapetostna elektrarna [ena izmed vrst SE] [SI: 150 kWh/(m ² a), 1050 kWh/(kW _p a)]	Photovoltaic Power Plant	elektrarna, ki izkorišča sevanje Sonca za neposredno proizvodnjo ee; nazivno: kW _p ; kWh/(m ² a); glej SE
043	fn, fen	fotonapetost, fotoenergetika	PV, photovoltaics	področje - veda o proizvodnji ee iz sončnega sevanja; veda, ki obravnava fotoučinke
044	fnu	fotonapetost	photovoltage	električna napetost zaradi svetlobnega obsevanja
045	G€, M€	milijarda €, milijon €	EU - milliard = US - billion = 10 ⁹	investicije; paziti pri prevodih iz angleščine
046	GE	geotermalna elektrarna	Geothermal Power Plant	prinaša to iz globin Zemlje
047	gps	svetovni sistem za določitev lokacije	GPS, global positioning system	signali iz umetnih satelitov

048	gršt	grelno število tč-jev	COP, Coefficient of Performance	razmerje med pridobljeno to in vloženo ee
049	GTE	geotermalna elektrarna in toplota	Geothermal CHP Plant	spte
050	H, H ₂	vodik	H, H ₂ , hydrogen	normalno stanje molekula H ₂
051	hdk	hidravlično drobljenje kamenin	fracking	pridobivanje zp-ja in nafte iz skrilavcev
052	HE	hidroelektrarna	Hydro Power Plant	
053	He	helij	He, helium - noble gas	žlahtni plin
054	heag	hidroagregat [generator z izraženimi poli]	hydro set turbine + generator	v HE-ju turbina + generator z opremo
055	hhv, gcv	zgomnja kalorična vrednost goriva	HHV, higher heating value; GCV, gross calorific value	glej ncV, lhV
056	hw	računalniška strojna oprema	HW, hardware	
057	ikt	informacijsko komunikacijska tehnologija	ICT, information communication technology	
058	IoT	internet stvari	IoT, internet of things	navezava vsakodnevnih zadev z internetom
059	it	informacijska tehnologija	IT, information technology	
060	ITER	asociacija na latinsko "iter", tj. "pot" do trajnega in okoljsko dokaj sprejemljivega pridobivanja energije	ITER, International Thermonuclear Experimental Reactor	skorajda neizčrpen vir energije; fuzija D+T; malo nsrao
061	JE	jedrska (fisijska) elektrarna na splošno	NPP, nuclear power plant	splošno; pri nas NEK; fisija - razpadanje atomskih jeder
062	jem	majhni jedrski reaktorji	SMR, small modular reactor	do 300 MW _e
063	JET	JET , predhodnik ITER-a	The Joint European Torus, Culham Science C.	Oxford, UK; zlivanje D+T
064	kb	kabel	cable	podzemni vod, večinoma zakopan v zemljo ali v kanalu
065	KE	konvencionalna elektrarna - običajna, starejša	conventional power plant	starejše TE, HE, ...
066	kev	konvencionalni viri ee	conventional energy resources	starejši postroji
067	konv	konverter, pretvornik, presmemik ac→ac, dc→dc	CNV, electricity power converter	pretvorbe Hz med ac različnih frekvenc
068	ks	kratek stik - preizkus, meritve	short circuit	tudi napaka v omrežju
069	L1, L2, L3	faza 1, faza 2, faza 3	phase 1, phase 2, phase 3	trifazni sistem
070	laser	enobarvna svetloba ojačena	LASER, Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation	valovne dolžine npr. 193...10600 nm (vidno 380-740 nm); ozki pramen
071	led	svetleča dioda	LED, light emitting diode	minimalna poraba ee
072	Li-ion aku	Li-ion aku	Li-ion battery	danes običajni aku-ji v ev-jih
073	link	povezava, navezava	link	na internet
074	lmo	lokalno povezano omrežje	LIN, local interconnect network (communication)	

075	loč	ločilnik	disconnector	visoka napetost
076	lom	lokalno informacijsko omrežje	LAN, local area network	
077	lr	lastna raba	auxiliary supply	v elektrarnah, v postrojih
078	MHE, mHE	mala HE	small Hydro Power Plant	do 10 MW; do 1 kVA nazivno; instalirano mikro HE (Eko sklad)
079	mox	mešani oksidi, gorivo za JE, poleg obogatene urana dodatno izvlečki iz izrabljenega goriva	MOX, mix oxide fuel	tudi iz jedrskih zalog (sporazum START); JE-gorivo so kovinski oksidi
080	N; ozs; PE	nevtralni vodnik; ozemljitveni sistem; zaščitni vodnik	neutral conductor; ...; protective conductor	glej PEN (PE ... ni elektrarna!)
081	ncv, lhv	spodnja kalorična vrednost goriva	NCV, net calorific value, LHV, lower heating value	glej hhv, gcv
082	NEK	Nuklearna elektrarna Krško	Nuclear Power Plant Krško/SI	tudi NEK2 če; glej JE
083	NiCd	nikelj-kadmij za aku-je	NiCd batteries	večinoma majhni aku-ji
084	NIF		NIF, National Ignition Facility, Lawrence National Laboratory/California/US	fuzija D+T z LASER-kanoni
085	nn	nizka napetost (do zemlje, do ozemljenih delov, medfazno?)	low voltage	50-1000 V _{ef} medfazno?, 120-1500 V _{DC}
086	nnn	navitje najnižje napetosti	lowest voltage winding	tr
087	nnv	varnostna mala napetost	SELV, safety extra-low voltage	pod 50 V _{ac}
088	no, smg?	napredno omrežje ("aktivno" ~, "prilagajajoče" ~, pametno ~)	smart grid	informacijske naprave v novejšem obdobju
089	npn	neprekinjeno napajanje	UPS, unbreakable/uninterruptible power supply	so majhne naprave in so veliki postroji
090	nrn	navitje za regulacijo napetosti	tapping winding	tr
091	nsn	navitje srednje napetosti	middle voltage winding	tr
092	nt	napetostnik (merilni transformator)	instrument voltage transformer	prestava visoke/višje napetosti na napetost merilne in zaščitne opreme
093	ntt	tercarno navitje	tertiary winding	tr
094	nvn	navitje najvišje napetosti	highest voltage winding	tr
095	odaf	hlajenje tr-a z usmerjenim pretokom olja in prisilnim pretokom zraka	ODAF, oil directed air forced	tr
096	odk	odklopnik	circuit-breaker	za visoko napetost
097	odwf	hlajenje tr-a z usmerjenim pretokom olja in prisilnim pretokom vode	ODWF, oil directed water forced	tr
098	ofaf	hlajenje tr-a s prisilnim pretokom olja in prisilnim pretokom zraka	OFAF, oil forced air forced	tr

099	ofwf	hlajenje tr-a s prisilnim pretokom olja in prisilnim pretokom vode	OFWF, oil directed water forced	tr
100	onaf	hlajenje tr-a z naravnim pretokom olja in prisilnim pretokom zraka	ONAF, oil natural air forced	tr
101	onan	hlajenje tr-a z naravnim pretokom olja in naravnim pretokom zraka	ONAN, oil natural air natural	tr
102	opgw	optični kabel v zaščitnem vodniku	OPGW, optical ground wire	v sredini Al/Fe; pogovorno: "strelovodna" vrv
103	ove	obnovljivi viri energije	RES, renewable energy sources	vodna e., sonce, veter, get, bio
104	PE	plinska elektrarna	Gas Power Plant	zp, bencini, olja, H ₂ , ...
105	PEN	združena vodnika N in PE	connected N and PE	glej N; ozs; PE
106	pi	polnilna infrastruktura	EV charging structure	glej epp, eč
107	PPE	plinsko parna elektrarna	CCGT, Combined Cycle Gas Power Plant	višji izkoristki kot PE
108	ppm, ppm _v	delcev na milijon, delcev na milijon volumsko	parts per million, parts per million volume	koncentracija tgp-jev v ozračju; 15 % = 375 × 400 ppm
109	pt	prosti (prazen) tek - preizkus, meritve	no-load	v obratovanju neobremenjen postroj
110	PV	Premogovnik Velenje	Coal mine Velenje/SI	za razliko od angleške PV!
111	PVE	polje vetrnih elektram	Wind Power Plants Farm	skupina več VE-jev v medsebojno dopustni manjši oddaljenosti
112	rao, nsrao	radioaktivni odpadki	radioactive waste	nrao, srao, vrao
113	razs	razsmemik	INV, inverter	iz U_{dc} v U_{ac}
114	rcd, RCD	zaščita na preostali tok	RCD, residual current device	zaščita človeka
115	RE	rezultirajoča elektrarna	VPP, virtual power plant	sestav manjših HE + FE + VE + BE + ...
116	rgn	regeneracija ee	IEC 811-6-25, regenerative braking	del vložene ee se po pretvorbah povrne
117	rkp	rekuperacija to	IEC 841-21-20, recuperative heat	del izgub v toploti se koristno uporabi
118	rp	razdelilna postaja	substation	le stikališče
119	rtp	razdelilna transformatorska postaja	transformer substation	stikališče + tr-i
120	rve	razpršeni viri energije	DER, distributed energy sources	po vrstah in lokalno porazdeljeni
121	scada	nadrejen nadzor in zbiranje podatkov	SCADA, supervisory control and data acquisition	računalniško ~ postroj v ees-u
122	scalar	slovenski sistem za avtomatsko lokalizacijo atmosferskih razelektritev	automatic positioning of atmospheric discharges in Slovenia	razvil EIMV
123	scop	grelno število v sezoni za tč	SCOP, Seasonal Coefficient of Performance	v sezoni ogrevanja/hlajenja razmerje pridobljene toplote in porabljene ee

124	SE	sončna elektrana [≠ sončni kolektor] [SI letno povprečje 140 W/m ² ob insolaciji 1227 kW h/(m ² a), vse valovne dolžine od UV do IR]	Solar Power Plant [above the atmosphere, solar constant 1364 W/m ² , to the surface of the entire globe of the Earth on average 184 W/m ²]	z izrabo sevanja Sonca proizvaja ee; bolj splošno tudi na druge načine (kot npr. parna elektrana); glej FE
125	sg	sinhronski generator	synchronous generator	glej/primerjaj sk, ag
126	sk	sinhronski kompenzator	synchronous compensator	rotacijski var-generator (jalova moč)
127	smart grid	aktivno omrežje, napredno omrežje	Smart Grid	glej pmo "pametno omrežje"
128	sn	srednja napetost	middle voltage	20, 10 kV _{-ef}
129	soc	stanje napoljenosti aku-ja	SOC, state of charge	%
130	spte	soproizvodnja to in ee	CHP, combined heat and power	TETOL, PETO, PPETO, ...,
131	srao	radioaktivni odpadki, srednje rao + nizko rao = nsrao	Radioactive waste middle + low	se odlaga kot nsrao
132	sse	sistem shranjevanja energije s praznjenjem/polnjenjem	RESS, rechargeable energy storage system	katerakoli vrsta energije
133	sseaku	sistem shranjevanja električne energije v aku	BESS, battery energy storage system	ee v aku
134	ssk	statični sinhronski kompenzator	STATCOM, static synchronous compensator	krmiljenje/regulacija z L in C
135	STE	soproizvodnja toplote in ee z izrabo sevanja Sonca	CHP in co-production of sun	celoten sončni spekter od UV do IR
136	sua	sistem za upravljanje z aku-ji	BMS, battery management system	krmiljenje/regulacija + aku-ji
137	svk	statični var kompenzator	SVC, Static Var Compensator	blaženje sunkov/padcev v napetosti; L+C
138	sw	računalniška programska oprema, računalniški program	SW, software	
139	T	tritij, močno radioaktivni izotop vodika ³ H	T, Tritium, radioactive isotope of hydrogen	³ H, razpolovna doba 12,32 let
140	tce	ekvivalent tone premoga	t of coal equivalent	1 tce = 29,3 GJ = 8,139 MW h
141	tč	toplotna črpalka	heat pump	črpanje/oddajanje to iz/v okolice(-o) (s pomočjo pogona na ee)
142	TE	termoelektrana na premog [in z več različnimi gorivi]	Coal Power Plant	le elektrane pretežno na premog
143	TETOL	Termoelektrana Toplana Ljubljana	CHP Power Plant Ljubljana	uradno TE-TOL
144	tgp	toplogredni plin	GHG, greenhouse gas	CO ₂ , NO _x , H ₂ O, CH ₄ , CFC, ...fluor..., ...
145	THD	celotno harmonsko popačenje	THD, total harmonic distortion	glej vhk
146	TNT	trinitrotoluen; 1kg: 1,162 kW h ob eksploziji	TNT, trinitrotoluen	1 kg: 4,03 kWh ob zgorevanju
147	to	toplotna energija, toplota	thermal energy	1 J = 1 W s, 3,6 MJ = 1 kW h
148	TO	toplama	Heating Plant	lokalno ogrevanje/hlajenje; vroča voda, vodna para
149	toe	ekvivalent tone olja	t of oil equivalent	1 toe = 41,868 GJ = 11,63 MW h
150	TOE	toplama in elektrana	CHP, combined heat and power	vrstno ime za vse toplarne/elektrane, kjer je vodna para v krogu pretvorb

151	tokamak	тороидальная камера с магнитными катушками toroidalnaja kamera s magnetnimi katuškami	TOKAMAK, magnetic confinement devices	(iter) toroidni prostor (obroč), kjer plazmo omejujejo z magnetnimi tuljavami; fuzija
152	tp	transformatorska postaja	transformer station	le močnostni transformatorji z opremo
153	tr	močnostni transformator	power transformer	nazivno kVA, nazivno MVA
154	trp	tr s prečno regulacijo	PST, phase-shifting transformer	vpliv na pretoke moči v ees-u
155	trr	regulacijski tr	OTLC, on-load tap changer transformer	tr z regulacijo napetosti pod obremenitvijo
156	tt	tokovnik (merilni transformator)	instrument current transformer	prestava večjih tokov, z višjih napetostih, na tokove merilne in zaščitne opreme
157	tuag	turboagregat	turbo-set, thermal generating set	tur + generator, hitro tekoči, 1500 v/min, 3000 v/min, ...
158	tur	turbina	turbine	pogonski stroj za eg
159	TWh/a, kWh/a	teravat ure na leto (1 TWh = 1 milijarda kWh)	TWh/y, kWh/y	kWh - kilovat ura, W s - vat sekunda
160	ure	učinkovita raba energije	efficient use of energy	zmanjšana poraba energije na enoto proizvoda ...
161	usm	usmemik	rectifier	$U_{ac}, I_{ac} \vee U_{dc}, I_{dc}$
162	uv	ultravijolični	UV, ultra-violet	spekter svetlob UVA, UVB, UVC
163	uzp	utekočinjeni zemeljski plin	LNG, liquified natural gas	
164	v/min	hitrost vrtenja, vrtljaji na minuto	rpm	ni sestavljena enota, je KRATICA!
165	vak	vztrajnik kot hranilnik (akumulator) energije	FES, flywheel energy storage	kolo velike rotacijske vztrajnostne mase + eg/em
166	VE	vetna elektrarna	Wind Power Plant	glej pve
167	vge	vozilo z gorivno celico	FCEV, fuel cell electric vehicle	običajno vodik
168	vhk	višje harmonske komponente	higher harmonic components	(>50 Hz ×) običajno 2., 3., 5., 7., ...
169	vn	visoka napetost	high voltage	110, 220, 400 kV _{-ef}
170	vno, sno, nno	visokonapetostno omrežje, srednje ~~, nizko ~~	high voltage network, middle ~~, low ~~	pogovomo: ≥110, 20, <1 kV
171	VPP		virtual power plant	glej RE; ni navidezno, je materializirano
172	zp	zemeljski plin	NG, natural gas	pretežno metan (CH ₄)
173	zs	zemeljski stik, stik z ozemljenimi deli	earth fault, ground fault	če ni namerno, napaka v omrežju
174	zsak	stisnjen zrak kot hranilnik (akumulator) energije	CAES, Compressed air energy storage	visoko komprimiran zrak ... izgube energije
175	η	izkoristek	efficiency	razmerje v procesu sprejeta: oddana, izstopajoča: vstopajoča energija (moč)

176	ϵ_0	dielektričnost vakuumu	vacuum electric permittivity	$8,8541878128(13) \times 10^{-12} \text{ A s/(V m)}$
177	μ_0	magnetna permeabilnost vakuumu	magnetic vacuum permeability	$4 \pi 10^{-7} = 1,25663706212 \times 10^{-6} \text{ Vs/(A m)}$
178	$c_0 = 1/(\epsilon_0 \mu_0)$	hitrost svetlobe v vakuumu	speed of light in vacuum	$299792458 \text{ m/s} = 299,792 \cdot 10^6 \text{ m/s}$
179	g_n	gravitacijski pospešek na Zemlji	gravity of (acceleration on) Earth	$9,80665 (9,77-9,83) \text{ m/s}^2$
180	G_0	univerzalna gravitacijska konstanta	universal gravitational constant	$6,67408 \cdot 10^{-11} \text{ m}^3 \text{ kg}^{-1} \text{ s}^{-2}$
181		meritveni odčitek, ~ odbirek (iznos, enota)	meter reading	podatek, ki ga zabeležimo z instrumenta
182	ACER	Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	Agency for the Cooperation of Energy Regulators	
183	BORZEN	Borzen, operater trga z elektriko	Slovenian Power Market Operator	
184	EIMV	Elektroinštitut Milan Vidmar	Milan Vidmar Electric Power Research Institute	
	Eko-sklad	Eko sklad, slovenski Okoljski javni sklad	Eco Fund, Slovenian Environmental Public Fund	
185	ENTSO-E	Evropski SOPO	ENTSO-E, European Network of Transmission System Operators for Electricity	
186	EZS	Energetska zbornica Slovenije	Energy Industry Chamber of Slovenia	
187	ezs-zveza	Elektrotehniška zveza Slovenija	Electrotechnical Association of Slovenia	https://www.ezs-zveza.si
188	ISJFR	Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC	Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language	
189	NEPN	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt	Integrated National Energy and Climate Plan	za SI, febr. 2020
190	SAZU	Slovenska akademija znanosti in umetnosti	Slovenian academy of sciences and arts	
191	SIST	Slovenski inštitut za standardizacijo	Slovenian Institute for Standardization	SIST & zunanji sodelavci
192	SODO	sistemske operater distribucijskega omrežja	DNO, distribution network operator, DSO, ~ system ~	
193	SOPO	sistemske operater prenosnega omrežja	TSO, transmission system operator	Eles
194	SI	Slovenija, SVN, 705	https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ISO_3166_country_codes	ISO 3166
195	SP	Slovenski pravopis, J. Toporišič, SAZU in ZRC, Lj. 2001		str. 121, § 1021
196		https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajsave		ISJFR ZRC SAZU
197	Opombe/ pojasnila:	<p>Cilj seznama poenotene rabe kratic je, da olajšamo avtorjem izdelavo besedil (skrajšano z legendo kratic), ciljnim prejemnikom pa lažje razumevanje besedil.</p> <p>Ta tabela je dana javnosti v uporabo, dokler na osnovi izkušenj ne bo dopolnjena oz. na kakšnih mestih spremenjena!</p>	<p>Če avtor kratico v besedilu želi poudariti, jo zapiše npr. z mastnimi (bold) znaki.</p> <p>Znotraj enotnih kratic ni presledkov (npr. TEŠ6) in ni znakov, ki ničesar ne prispevajo (npr. TETOL).</p> <p>Črke v kraticah, ki pomenijo lastna imena (fizične in pravne osebe), se zapisujejo z velikimi črkami, lahko so velike tudi ostale črke. Kratice, ki pomenijo vrste elektrarn, so vse velike črke (npr. CHE Avče).</p>	<p>Črke v kraticah, ki vse pomenijo le občna imena (navadne besede), se vse izpišejo z malimi črkami, razen začetna na začetku stavka/povedi; velika začetnica tudi skupaj z imenom (npr. rtp splošno, Rtp Cirkovce; dv, Dv 2×110 kV Ajdovščina-Divača).</p> <p>Sklanjatev: - in obrazilo (npr. ee iz TEŠ-a6)</p>

198	IEC 60027-1	Letter symbols to be used in electrical technology Part 1	...Table 1 - ... Electricity and magnetism ...	simboli za veličine/količine (U, \dots, B, \dots)
199	www.eglosar.si	https://en.wikipedia.org/wiki/ISO/IEC_80000	ISO 80000 Quantities and units	https://www.electropedia.org/
200			m, kg, s, A, K, mol, cd; rad, sr; ...	$l, m, t, I, j, T, n, I_v, \alpha, \beta, \gamma, \delta, \varphi, \vartheta, \Omega; \dots$
201	www.bipm.org	Mednarodni urad za uteži in mere (več poglavij, npr.): https://www.bipm.org/en/measurement-units/si-base-units	The International System of Units (SI) Système International d'unités	BIPM, Bureau International des Poids et Mesures; Electric and magnetic SI units
202	ZRC SAZU	https://www.fkkt.um.si/kslovar/index.php		Splošni tehniški slovar in Kemijski slovar
203		Predloge za dopolnitve, spremembe, popravke pošiljajte	na naslov: info.terminologija@ezs-zveza.si	Zadeva: Projekt KRATICE-9
204		(I)zbral in uredil: mn.kozelj@gmail.com		
205			END	KONEC

SPREMNA BESEDA

Mnogi pojmi (opisani z besedami, besednimi zvezami ter pripadajočimi kraticami) se v zvezi z elektroenergetiko pogosto uporabljajo v javnosti. Ob tem izgovarjave in zapisi nekaterih niso vedno pravilni, drugih so vedno napačni, celo v strokovnih krogih.

Vzorčni primeri: "kWh", napačno "kilovatna ura", prav "kilovat ura". V Sloveniji imamo izmed več različnih sončnih le eno vrsto elektrarn, tj. fotonapetostne elektrarne s kratico FE (paneli na strehah, na za kmetijstvo degradiranih površinah, ...); označujejo pa jih s kratico SE, ki je skupna za vse vrste elektrarn na izrabo sončnega sevanja. Standard ISO 80000 [Quantities and units, Veličine (Količine) in enote] natančno opredeljuje pisanje enot, osnovnih "m, kg, s, A, K, mol, cd; rad, sr" in izvedenih/sestavljenih, npr. V, W, km/h, var; vendar tudi v strokovnih člankih zasledimo npr. sec, VA r. Vzrok za takšne napake je, ker ni javno, lahko, brezplačno dostopno

1. predhodni seznam/tabela pogosto uporabljenih pojmov, besed, besednih zvez (términov) in pripadajočih kratic v/za elektroenergetik-i(-o) in za rabo v javnosti (na kratko Tb-términi)

2. ažuriran (sprotno dopolnjevan) "odprt" slovar vseh izrazov za elektroenergetiko - tj. v obliki, kot smo je navajeni v običajnih dvo-več-jezičnih slovarjih

3. ISO 80000, vsi deli obstoječi 80000-1 do 80000-13, bodisi originalni v angleščini bodisi prevodi v slovenščini.

Ad 1. Vsebina tabele Tb-términi zajema opozorila na pravilne izgovarjave in zapise, nekaj términov, ki niso bili točno opredeljeni, in drugo, **predvsem v slovenščini**. Seznam se sproti dopolnjuje, kakor bo javna raba v prihodnosti kot potrebno pokazala in tabelo obogatila. Od avtorjev besedil bo odvisno, v kolikšni meri bodo upoštevali priporočila.

Ad 2. Takšnega slovarja javno dostopnega sedaj ni. Pomagamo si lahko z eglosar.si in <https://www.electropedia.org/>. Priporočamo tudi uporabo kratic za vse države sveta, tj. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ISO_3166_country_codes.

Ad 3. ISO 80000 je pod avtorsko zaščito, možno ga je pridobiti s plačilom (npr. pri SIST ISO 80000-1, 41×A4, okvirno za 86 € angleška verzija in 108 € slovenski prevod, itd. - cene za le eno kopijo). Ker gre za javni interes, naj bi od nosilcev avtorske zaščite kompetentni to zaščito odkupili (Evropska komisija/EU od ISO/IEC, ministrstva/ustanovitelj/SIST/SI od SIST) in nato dali v brezplačno javno uporabo.

1., 2., 3. ter IEC 27-1 vsebujejo ogromno podrobnih podatkov, kar je možno obvladati (tudi strokovnjaki) le, če so te vsebine vsakomur kadarkoli v celoti dostopne.

Ob koncu tabele pod 1. so internetne povezave. Ko se na kratice navadimo, je njihova uporaba olajšanje pri pisanju in razumevanju besedil (če jih je več, je priporočena Legenda kratic kot sestavni del besedila).

Marijan Koželj